

HUWELIJKSPORTRET met hemelglobe. Een geheel weldra-paar geeft zich voor en op de hemelglobe van Ferdinand Verbiest gewillig over aan een ondernemende fotograaf. Niet het echte exemplaar, natuurlijk. Daarvoor moet u in Peking zijn, op het inmiddels door ringwegen gewurgde keizerlijke observatorium. De kopie op ware grootte is sinds 1989 wel de blikvanger op de binnenplaats van het Atrechtcollege in Leuven, thuisbasis van het Verbiest Instituut. Volgens de Chinese studenten die er in het secretariaat annex vergaderkamer thee slurpen is het gevaarte zeer gegeerd bij allerlei fotografen.

In de verkiezing van *De Grootste Belg* eindigde hij 79ste op 111, vreemd genoeg in de rubriek wetenschap, maar wel op een zucht van 'de keizer van Herentals', wieslerlegende Rik Van Looy. Dik drie eeuwen na zijn dood in Peking (aan de gevolgen van een val van zijn paard) blijven elementen uit z'n eigen leven de figuur Ferdinand Verbiest achtervolgen. Met sterrenkunde (en de plannen voor een kanon en een stoomwagentje) won de jezuïet-missionaris uit Pittem het vertrouwen van de Chinese keizer Kangxi. In ruil voor zijn hervorming van de Chinese jaarkalender en bijbehorende vernieuwing van het instrumentarium van het observatorium van Peking, kreeg Verbiest de toelating de Blijde Boodschap te verkondigen in het hele Chinese keizerrijk.

Geen betere 'patroonheilige' dus voor een instelling die wetenschappelijk onderzoek over en vermelding in China met elkaar verweeft. Het Verbiest Instituut, in 1982 geboren als Verbieststichting, viert dus z'n vijfentwintigste. De omdoping was in 2006 een offer aan het Europese administratiemonster, maar niet prijsgegeven werd de obligate toevoeging K.U.Leuven vzw aan de naam van dit centrum voor onderzoek en samenwerking. Dankzij de mantel van de Alma Mater waren de initiatiefnemers van het eerste uur, de paters van Scheut, immers veilig ingeduffeld toen zij zich waagden op het gladde ijs van de Kerk in China.

Pelgrim

Na een eerste afscheid en een gedwongen terugkeer als directeur wegens het plotse overlijden van zijn opvolger Staf Vloeberghs, lijkt Jeroom Heyndrickx' tijd als grote roerganger van het Verbiest Instituut stilaan echt voorbij. Allengs neemt de Baskische franciscaan Antton 'Antonio' Eiguren Iraolo het commando over. Heyndrickx is tenslotte de 75 al gepasseerd. De voorbije kwarteeuw voerde 'zijn' stichting/instituut de scheutist uit Haasdonk al een keer of vijftig naar China.

„Heuse pelgrimstochten”, weet broeder van Liefde en medestander René Stockman. „Van het ene seminarie naar het andere, van de ene parochie naar de andere, van de ene ondergrondse priester naar de andere bovengrondse priester. Jeroom werd een pel-

Ferdinand Verbiest, de scheutisten en China

Het Verbiest Instituut aan de K.U.Leuven bestaat een kwarteeuw. Intussen droeg de Chinese provincie van Scheut de instelling over aan de goede zorgen van de Kerk van België waaruit de Chinese scheutmissie ontsproot. Daarmee is de cirkel rond, en dat vervult alvast één oude pater met trots.

Peter Gordts

Meebouwen aan nieuwe zijderoute

grim, man van de dialoog, soms van spionage beticht, maar meestal drager van (Vaticaanse, *n.d.r.*) benoemingsbrieven en voorstellen tot dialoog (diplomatiek tussen Rome en Peking, intern tussen ondergrondse en officiële Kerk in China, *n.d.r.*)”

En ook al vorsen de wetenschappers van het Verbiest Instituut onverdroten naar gewichtige kwesties zoals hoe Chinezen en Mongolen het christendom ont-haalden, hoe de Chinese cultuur reageerde op de christelijke boodschap, hoe 'Chinees' de Chinese Kerk vandaag wel is, of hoe het begrip godsdienstvrijheid groeide en Kerk en Staat het inmiddels begrijpen, het meest gehecht blijft pater Heyndrickx aan de pastorale acties van het Verbiest Instituut. „Zo helpen we meebouwen aan een nieuwe zijderoute, tot wederzijds profijt.”

En Heyndrickx vervolgt: „In het geïsoleerde Noord-China, met talrijke roepingen onder taai christenen, werd ik bewust van de drin-

gende nood van de plaatselijke gemeenschappen aan goed gevormde priesters, religieuzen en leken. Hen allemaal naar het buitenland zenden voor opleiding was volstrekt onrealistisch, ook al omdat sommigen amper de basisschool hadden afgemaakt. Daarom verkozen we beuzen uit te keren waarmee Chinezen zich in eigen land aan hogere studies kunnen begeven. Vorig jaar ging het om 250 personen in een veertigtal bisdommen.”

Zachtjes

In de Taiwanese hoofdstad Taipei, waar ook al een Verbiest Instituut van de scheutisten samenwerkt met de katholieke universiteit Fujen, werd een driekoppig vormingsteam op de been gebracht. „Aangevuld met tijdelijke medewerkers, strijkt ons team één tot twee weken neer in een parochie of seminarie in China om er lessen liturgie, spiritualiteit,

catechese en pastoraal te geven. Met medeweten maar daarom niet altijd met de instemming van de (plaatselijke) overheid. Dat deden we al 49 keer, in 34 bisdommen. Vaak komen ook ondergrondse christenen opdagen en alle deelnemers blijken uitzonderlijk gemotiveerd. De ijsskoude leslokalen, betonharde britsen en karige maaltijden nemen ze er graag bij.”

Over de Kerk in China is Jeroom Heyndrickx nuchter en hoopvol tegelijk. „De langverwachte pauselijke oproep tot verzoening en streven naar eenheid tussen ondergrondse en staatsgetrouwe katholieken wordt volop verteerd. Dat proces moet je de nodige tijd gunnen. Je kunt in deze niets opleggen. Kan geen enkele menselijke inspanning een verdeelde Kerk verenigen, een ijzereen vuist kan dat nog minder. Enkel de heilige Geest, die zachtjes werkt in de harten van de gelovigen kan die eenheid bewerkten.”

Vervolg van bladzijde 5

„Daardoor dreigt een deel van de bevolking goed geïnformeerd te zijn, terwijl een ander vooral goed geamuseerd wordt, maar niet geïnformeerd.”

In de tang

Of daar geen opdracht ligt voor de openbare omroep? „Ik heb altijd gevonden van wel, maar het is aan de leiding van de omroep om dat te bepalen. Ik zie overigens ook in het buitenland het nieuwsaanbod op de openbare omroep verschrallen. Geprangd als men zit tussen de media-adviseurs en de kijkcijfers waarop je afgerekend wordt. Elk mediabedrijf moet keuzes maken. Ik ben blij dat wij kiezen voor nieuwsmagazines met een bepaald niveau. Dat proberen we duurzaam te maken. Daarbij maken we uiteraard gebruik van de nieuwste technieken zoals infografieken en uitnodigende fotografie. Zonder evenwel de inhoud op te offeren. In het nabije verleden zag ik te veel bladen die afweken van hun lijn en dan plotseling naar beneden donderden. Mensen hebben best wel oog voor wat belangrijk is.”

En wat te denken van de nieuwste trend in de media, het crossmediaal samenwerken (over de grenzen van het eigen medium)? „Ik zie het als een bijkomende service aan de lezer. Internet is voor ons een soort verlengstuk van het blad. Als weekblad kunnen we zo de actualiteit van een bepaald artikel verlengen en een dossier verder opvolgen. Noem het klan-tenbinding. Samenwerking met andere media opent ook mogelijkheden om nieuwsfeiten opnieuw te bekijken en de uitstraling ervan te vergroten.”

Van Cauwelaert geeft als voorbeeld een interview met Yves Letermine in *De Krant van West-Vlaanderen*. Door het nieuws uit dat gesprek op de *Knack*-website te plaatsen, krijgt het plotseling landelijke weerklank. *Knacks* samenwerking met Kanaal Z en regionale televisiestations past ook in die politiek.

Zelfs als het gaat over de gekelderde aandacht voor religie en zingeving weigert Van Cauwelaert elk doemdenken. „De belangstelling voor religie en zingeving is er zeker nog. Wel gebeurt het niet langer in de vertrouwde vormen. Stukken als die van Joël De Ceulenaer krijgen grote belangstelling. Zijn boek *De grote vragen*, nochtans vuistdik, werd een heuse bestseller. Ik zie overigens in het buitenland uitgesproken toenemende belangstelling met stukken van vele pagina's lang. Ook ons pausnummer naar aanleiding van het overlijden van Joannes-Paulus II bleek een voltrefeer. Net zoals ons recente *Historia*-nummer over de islam. Ik ben niet pessimistisch voor de toekomst. Tenzij misschien voor de audiovisuele media.”

Komend weekend wordt in alle kerken een collecte gehouden voor de mediawerking van de Vlaamse bisschoppen. Uw gift is welkom op rekeningnummer 435-0296241-83.

Samenwerken aan één Kerk. Niet voor de politiek, maar voor de gelovigen van vlees en bloed. © Belga